

तृषः Ved. The border of a garment.

तृष्णीक *a.* Silent, taciturn; भवत तृष्णीकाः Mk. 10. 30.

तृष्णीम् *ind.* [तृष् बा० नीम् स्वरादि] In silence, silently, quickly, without speaking or noise; किं भवांस्तृष्णीमास्ते V. 2; न योस्य इति गोविन्दमुक्त्वा तृष्णीं बभूव ह Bg. 2. 9.

-Comp. -दण्डः punishment in secret; Kau. A. 1. 11.

-भावः silence, taciturnity. -शील *a.* silent, taciturn.

तृस्तम् [तुस् बा० तान् दीर्घश्च] 1 Matted hair. -2 Dust. -3 Sin. -4 An atom, any minute particle.

तृह् 6 P. (तृहति) To kill, hurt; see तृह्.

तृहणम् Hurting, killing.

तृण्ड *a.* Hurt, injured, killed; see तृह्.

तृश् 1 P. (तृक्षति) To go, move.

तृक्षः N. of the sage Kāśyapa.

तृखम् Nutmeg.

तृचः, -चम् A strophe consisting of 3 verses.

तृण 8 U. (तृणोति, तृणते or तृणोति, तृणते) To eat grass, graze.

तृणम् [तृह-नक् हलोपश्च Up. 5. 8] 1 Grass in general; किं जीर्णं तृणमिति मानमहतामश्रेसरः केसरी Bh. 2. 29. -2 A blade of grass, reed, straw. -3 Anything made of straw (as a mat for sitting); often used as a symbol of worthlessness or uselessness; तृणमिव लघुलक्ष्मीर्नैव तान-संरुणद्धि Bh. 2. 17; see तृणीकृ also. -Comp. -अग्निः 1 a fire of chaff or straw; ब्राह्मणस्ववनधीयानस्तृणाग्निरिव शाम्यति Ms. 3. 168. -2 fire quickly extinguished. -3 burning a criminal by twisting straw round his body and then setting it on fire. -अञ्जनः a chameleon. -अटवी a forest abounding in grass. -अन्नम् rice growing wild. -असृज् *n.*, -कुङ्कुमम्, -गौरम् a variety of perfume. -आवर्तः a whirlwind. -इन्द्रः the palmyra tree. -उल्का a torch of hay, a fire-brand made of straw. -ओकस् *n.* a hut of straw. -काण्डः, -ण्डम् a heap of grass. -कुटी, -कुटीर-कम् a hut of straw. -कूटम् a heap of straw. -कूर्चिका a whisk. -केतुः 1 the palmyra tree. -2 a bamboo. -गणना thinking anything to be of no importance; यशसि रसिकता-सुपागतानां तृणगणना गुणरागिणां धनेषु Vikr. 6. 2. -गोधा a kind of chameleon. -ग्राहिन् *m.* a sapphire. -चरः a kind of gem (गोमेद). -जलायुका, -जलूका a caterpillar; यथा तृणजलूकैर्न नापयात्यपयाति च । न त्यजेन्नित्रयमाणोऽपि प्राग्देहा-भिमर्ति जनः ॥ Bhāg. 4. 29. 77. -जम्भन् *a.* feeding on grass. -जातिः *f.* grass-kind, the vegetable kingdom; Ms. 1. 48. -ज्योतिस् *n.* the plant called ज्योतिष्मती; Ki. 15. 47 com. -डुमः 1 the palm tree. -2 the cocoa-nut tree. -3 the betel-nut tree. -4 the Kataka tree. -5 the date-tree -धान्यम् grain growing wild or without cultivation (Mar. देवभात). -ध्वजः 1 the palmyra tree. -2 a bamboo. -पीडम् hand-to-hand fighting; 'रञ्जकरणे तृणमिव

यत्र बाह्यादिकं व्यावर्त्यते तद्युद्धम्' Mb. 23. 3. 20 com. -पूलिक N. of a human abortion; Charaka 4. 4. 1. -पूली a mat, seat made of reeds. -प्राय *a.* worth a straw, worthless, insignificant. -विन्दुः N. of a sage; R. 8. 79. -भुज् *a.* graminivorous; Ks. 60. -भूत *a.* deprived of all power; Mb. 7. -मणिः a sort of gem (amber). -मत्कुणः a bail or surety (perhaps a wrong reading for ऋणमत्कुण). -राज् *m.* the vine palm. -राजः 1 the cocoa-nut tree. -2 the bamboo. -3 the sugarcane. -4 the palmyra tree. -वृक्षः 1 the fanpalm tree. -2 the date-tree. -3 the cocoa-nut tree. -4 the areca-nut tree. -शालः the areca-nut tree, bamboo; तृणशाले राज-ताल्यां वेणौ Nm. -शीतम् a kind of fragrant grass. -शून्यम् N. of two plants केतकी and मल्लिका; तृणशून्यं तु मल्लिका Ak; परिलसन्तृणशून्यमतल्लिकापरिमलावहमास्तसेवितः Rām. Ch. 4. 32. -षट्पदः a kind of wasp (Mar. कुंभारीण). -सारा the plantain tree. -सिंहः an axe. -हर्म्यः a house of straw.

तृणकम् Grass, a worthless blade of grass.

तृणकीया A grassy place.

तृणीकृ 8 U. 1 To make light of, look down upon, treat with contempt; दृष्टिस्तृणीकृतजगत्रयस्त्वसारा U. 6. 19. -2 (Hence) To eclipse, obscure; जगाद वक्त्रेण तृणीकृतेन्दुः N. 3. 54.

तृणता *f.* 1 The quality of a straw, worthlessness. -2 A bow; तृणता तृणत्वे कार्मुकेऽपि च । हैमकोषः, कामुकानीव नालीकास्तृणताः (v. 1. त्रिणताः) सहसामुच्च । Śi. 19. 61.

तृणय् Den. (तृणयति) To esteem as lightly as straw; सतीव्रतेऽप्यौ तृणयामि जीवितम् N. 9. 70.

तृण्या A heap of grass or straw.

तृतीय *a.* The third. -यः 1 The 3rd consonant of a Varga. -2 (in music) N. of measure. -यम् A third part; वनेषु च विहृत्यैवं तृतीयं भागमायुषः Ms. 6. 33. -*ind.* For the 3rd time, thirdly; तृतीयमप्यु तृमणा अजहम् Rv. 10. 45. 1. -Comp. -करणी the side of a square 3 times smaller than another. -प्रकृतिः *m.* or *f.* 1 a eunuch. -2 the neuter gender.

तृतीयक *a.* 1 Recurring every third day, tertian (as a fever). -2 Occurring for the third time. -3 The third. -Comp. -उवरः tertian ague.

तृतीया 1 The third day of a lunar fortnight. -2 (In gram.) The instrumental case or its terminations. -Comp. -कृत *a.* thrice ploughed (as a field). -तत्पुरुषः the instrumental Tatpuruṣa. -प्रकृतिः *m.*, *f.* 1 a eunuch. -2 a hermaphrodite. -3 the neuter gender.

तृतीयिन् *a.* 1 Entitled to a third portion (of inheritance &c.); विषमा द्वेषामाख्या । केचिदधिर्नः केचित् तृतीयिन्ः केचित् पादिनः इति । ŚB. on MS. 10. 3. 55. -2 Occupying the third rank; Ms. 8. 210.